

ЖІНОЧА ПРОЗА

НАДІЯ
ГОНКОНГ.
КАТАРСИС

ГАЛИНА ГОРИЦЬКА

ХАРКІВ
«ФЛІО»
2019

*Strive to live*¹

Гонг-Конг — то не Китай зовсім. Однак Китай, звісно. Хоча як: китайцям треба купувати візи, щоб потрапити сюди як простим смертним. Проте китайці себе ані смертними, ані простими аж ніяк не вважають, стоячи в черзі, щоб піднятися на 632-метрову Шанхайську вежу, завдовжки із саму вежу. І байдуже, що за вісім годин у середньому, доки стоїте в черзі туди й назад, уверх на ліфті й вниз на ньому ж, рідненькому, вам віддавлять ноги, натовчуть зіпрілі від спеки боки, і ви вже не усвідомлюватимете, на якому ви світі — орієнтовно десь посередині між вежею та потойбіччям пекла. Байдуже, що на вулицях тхне поміями з легкими домішками соєвого соусу, такого всюдисущого, що після кількох днів у Піднебесній ви не лише пісятимете ним, а й какатимете, здається, також чистим соєвим соусом. Хоч беріть і продавайте в ресторани. Байдуже... Все одно кожен китаєць ще під час знайомства неодмінно розповість про свій родовід від Ісуса Христа та його апостолів. Хоча ні... Вибачайте. Коли народи-

¹ Напис на плакатах перед будмайданчиками Гонконгу: «Прагнути кращого життя».

лися пращури вашого знайомого китајця, Христом ще й не пахло, адже вони — найдавніший народ у світі, їм тисячі й тисячі років. Дивовижно, що вони так чудово збереглися і розплодилися на своєму соєвому соусі та м'ясі, смаженому в цукрі. Посеред труб прогресу та ресторанного сигаретного диму, що висить завісою, як у якійсь інститутській курилці, бо смалити можна всюди. Байдуже...

* * *

«Поїхали подивимося Шанхайську вежу», — запропонував Женя, побачивши по теліку, як її відкривають для туристичних відвідин з усіма урочистостями. Аня саме мила посуд й, отримавши таку заманливу пропозицію, відразу погодилася. Відверто кажучи, їй було цілковито наплювати на Шанхайську вежу/Шанхай/Китай з усіма китајцями разом узятими. Однак вона мала певні плани на Женю, біологічний годинник пришвидшився, посилаючи Ані гормони, що викликали в ній бажання одружитися. А перша спільна подорож — то вже щось... «Щось таке серйозне», — розмірковувала дівчина, складаючи валізу.

Навколо Ані бігала її стурбована мама, раз за разом перехрещуючи Анну зі спини, аби та не бачила. В перший раз вона відправляла свою єдину кровиночку в закордонну подорож та ще й у таку далеку... Що Аня їде не сама, її аніскілечки не тривожило, навпаки, мати сприймала цю спільну поїздку майже як заручини своєї дочки та її однокурсника Жені. У їхній родині було заведено брати шлюб рано й народжувати рано.

Аніна мама взагалі підозрювала, що дочка вже може бути вагітною, і вона з цікавістю поглядала на її життє: «Коли проявиться?», ніби він відразу виросте, як кавун, прямо на її очах.

* * *

Усе почалося тут, у Сянган теб'є сінчженцюй, у Сянгані², в Гонконзі по-нашому. І треба зазначити, що існує величезна різниця між японським містом, китайським Сянганом і експатським (у переважній більшості — англійським) Гонконгом.

Величний китайський народ у силу своєї кількості й історично укоріненого землеробства не володіє витонченістю, і є певні винятки, котрі тільки підтверджують правило, — все загалом банально й подібно. Навіть їхні лиця... (Хоча заради справедливості треба зазначити, що китайці також не розрізняють наших лиць, як ми — їхніх.) Постійно та всюди затори, перенаселення, черги, черги, черги... Черги за всім, що так чи інакше має попит. Менші та більші черги, тягучки, залюдненість... Після восьмигодинної епопеї із Шанхайською вежею (акурат тривалістю в міжконтинентальний переліт у Шанхай із Києва) Женя присів навпочіпки, як справдешній ЗеКа, і машинально вимовив:

— Завтра їдемо в Гонконг, гаразд? Бо я вже не витримую ці всі шанхайські штуки!

— Гаразд... — промимрила Аня, стан якої був не набагато кращим, ніж Женін.

² Кит. — порт пахоців.

Вони йшли на ватних від втоми ногах позаочі, трохи далі від туристичної принади, чимдалі... І з цією дис-танцією збільшувалися їхні душевні й фізичні сили.

— Треба повечеряти десь... десь поблизу, — мовила дівчина, ще й не підозрюючи, якою це стане проблемою для них найближчих кілька днів, доки вони досягнуть таємниці Азії.

* * *

Було далеко за північ, коли вони жадібно поїдали плавлений сирок у своєму номері, який завбачливо поклала в багаж Аніна мама. З айпада гриміли пісні Вакарчука, що вимовляв так шепеляво й манірно, що Аня мимоволі сказала: «Треба в Париж було замість Шанхая» і злякалася цих своїх слів. Женья завжди був самовпевненим і не терпів нарікань. Якось на сімейному святкуванні його мама делікатно натякнула дівчині, що її присутність коло «мого Женічки» зумовлена тільки лагідною вдачею. Іншими словами, тим, що в народі називають поступливістю. Бо ж «жінка в усьому має коритися чоловікові», як колись наказувала Анні бабуся в селі, ополіскуючи її м'яке волоссячко травами у великому чані. Анна зовсім не розуміла — чому? Чому вона має коритися в усьому чоловікові? Невже тому, що в нього в штанах є прутень, який одним махом заліковує до когорти найкращих представників людського племені? Бо це вони, членоноси, прутне-володарі й банановласники розпочинали військові конфлікти, були писемними, володарювали й вирішували все. Так у світі повелося. І тут, як із Китаєм, виняток, як-то амазонки, княгиня Ольга, Анна Ярославна, Марія Стюарт тільки

підтверджували правило... Однак Аня розуміла інше, благо була вже досить дорослою: не треба суперечити коханому — простіше погодитися, ніж доводити, що він не має рації.

Аня з острахом подивилась на Женю. Що він відкаже на таку ремарку їй, невдячній, яку й так задарма взяв у Китай? На щастя, Женя не почув її, бо спав і бачив сьомі сні, не випускаючи з долонь недоїдений плавлений сирок. Дівчина намагалася делікатно недоїдок у нього відібрати, бо в той момент то був надзвичайний делікатес. Єдина їстівна річ у готельному номері, крім якихось солодких м'ясних чипсів із холодильника, котрі навіть дуже голодною Аня відмовлялася їсти. Втім, Женя затято учепився в сирок, і Аня так і лягла спати, не отримавши добавку на вечерю.

* * *

Наступного ранку Женя фрондерно гундосив собі під ніс: «Не розумію, як можна зачиняти всі заклади громадського харчування до опівночі», маючи на увазі Шанхай. Аня, красива, в червоній блузі, була такою втомленою після чергового перельоту, що не бачила ані краси хмарочосів, ані китайського моря, котре де-не-де проглядало з вікна метро, що мчало їх до Гонконгу³. Десинхроноз був нестерпним, як шизофренічне марево. В її голові збіглося вчорашнє минуле й сьогоднішнє завтра. Вона не розуміла, де вона, коли просилася від хвилиної дрімоти, доки їхала в експресі.

³ Ідеться про аеропорт-експрес, який курсує між аеропортом Гонконгу й однією з центральних станцій метро зі швидкістю 130 км/год.

У своїх роздумах і навіть тепер — у своєму напівмаренні із Женею під боком Аня завжди думала про себе в однині. Так, то вона їхала. Ніколи не існує «їх», завжди є вона і він. Завжди є два різних індивіди, що стають одним цілим, тільки кохаючись. І тут також варто розрізнити: кохаючись/займаючись сексом/трахаючись/злягаючись. Так ось, що б вони самі про процес не думали та як би його не називали, лише по-справжньому кохаючись, вони стають одним цілим.

Аня остаточно прокинулася у вагоні аероекспреса і ледь встигла вибігти, коли побачила, як Женья знімає їхній багаж із полиці й виносить на платформу.

— Швидше-швидше.

— Та я стараюся.

* * *

Унизу, де запах асфальту перемішувався з пахощами свіжої і несвіжої їжі, де сигналили клаксони, нявкотіли кішки на сходах гомеопатичних аптек, що нагадували комори знахаря, опинилися ці двоє. І якщо не задирати голову й не бачити тих хмарочосів, тих бетонно-металевих і ледь трішечки скляних велетнів, яким насправді належить Гонконг, то здається, ніби Китай триває. Пихатий, нестерпно смердючий і спекотно-вологий Китай. Однак так здається всього одну мить, першу мить на вулицях Гонконгу, доки не бачиш привітних, різнонаціональних громадян цього особливого адміністративного району в складі Китайської Народної Республіки, які кров'ю течуть артеріями-вулицями міста.

Адже громадяни — то кров особливого організму, яке називається «містом». Жителі створюють характерний флер навколо середовища свого проживання. Жінки й чоловіки, які поспішають на роботу вранці, їхні діти та няньочки, гуляючи з малими жителями, пекарі, продавці, водії двоповерхових монстрів-автобусів по вузьких вулицях, накачані засмагли рятівники міських пляжів, садівники, що двічі на день поливають тропічні цикаси й пальми в міських парках, аби там могли гуляти няньочки з маленькими гонконжцями... Коло замикається.

Аня якось відразу відчула круговерть і таємну магичність життя в місті: динамізм і циклічність, невмирущий оптимізм і раціоналізм, де кожен квадратний метр являє собою і надбання міста, і можливість застосування в громадських цілях і перспективу майбутнього розвитку й трансформації. Тридцять шість зі ста найвищих житлових будівель світу зведено в Гонконзі.

«Тисяча двісті двадцять три гонконгівських хмарочоси — це тобі не жалюгідні сім-вісім на набережній Шанхаю», — мовив Женя, ніби читаючи Аніні думки. Вона раптом усвідомила (і байдуже про кохання/злягання), що по-справжньому кохає цього непоступливого парубка, й взяла його за руку. Той у відповідь стиснув Аніну долоню. Попри все вони були на одній хвилі. Дівчина підняла голову й побачила високо-високо справжній Гонконг, який ширяв у хмарах, чухаючи їх своїми спорудами-хмарочосами. Десь там, високо-високо (ну десь приблизно на рівні сорокового поверху) пролітала чайка Джонатана Лівінгстона, кай-

фуючи від того, що знаходиться поміж гонконгівських висоток.

* * *

Гонконг має свою ієрархію і стратифікацію. Називайте, як хочете. Чим вище — тим краще. Тут навіть пішохідні вулиці, подекуди, піднято, як висячі сади Семіраміди — на підвісні проходи між станціями метро та молами. На них відсутні світлофори й магазини — дуже зручно. Тут можна залізти в паперову коробку, поставлену на асфальт, і відпочити. До речі, деякі гонконжці так і роблять.

Більшість із них живе або працює вище за чотирнадцятий поверх. Місту нема куди розширяться, середня відстань від узбережжя до крутих схилів становить усього півтора кілометра, а отже — чим вище, тим кращий огляд. Чим вище, тим ближче до Бога, Будди, наприклад, або — антибога (є й таке, як антисуші): і даосизм, і конфуціанство не є релігіями, а — ученнями, тож пам'ятайте про це, відвідуючи їхні храми. Наприклад, є даоський храм у Гонконзі — Вонг Тай Син, куди приходять як китайські атеїсти — конфуціанці, так і буддисти. Чи не дивовижно? Ви бачили колись, щоб християни молилися з мусульманами в одному храмі? В питаннях релігії хтось скаже, що китайці дуже просунуті, а інші заперечать — нігілісти. Бо кому ще буде байдуже, де молитися? З конфуціанцями, даосистами — один чорт. Матеріалісти. Прагматики. І до того ж невинуваті містики й фаталісти — ось, хто вони.

Зміст

Strive to live	3
Please mind your valuables	46
No matter what we do tonight.....	55
Pretty in Pink?	85
I don't care.....	126
«Гонконг згідно з перетвореннями Лоренса»	150